

СИЛАБУС
з навчальної дисципліни
«Історія економіки та економічної думки»

№	Назва поля	Детальний контент, коментарі
1	Назва факультету	Інформаційно-аналітичних технологій та менеджменту
2	Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
3	Назва спеціальності	C1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізацією C1.01 Економіка)
4	Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Економічна аналітика»
5	Назва дисципліни	Історія економіки та економічної думки
6	Кількість ЄКТС кредитів	5
7	Структура дисципліни (розподіл за видами та годинами навчання)	Лекцій – 30 годин, практичні заняття – 30 годин, самостійна робота – 80 годин, консультації – 10 годин. Семестровий контроль – комбінований екзамен
8	Графік вивчення дисципліни	Курс – 1, семестр – 1
9	Передумови для вивчення дисципліни	Політична економія
10	Анотація дисципліни	Змістовий модуль I. Загальні основи суспільного виробництва та закономірності його розвитку Тема 1. Предмет і метод політичної економії. Тема 2. Виробництво матеріальних благ та послуг. Тема 3. Продукт та характер праці. Тема 4. Соціально-економічний устрій суспільства. Економічна система та закони її розвитку Економічні потреби та інтереси. Змістовий модуль II. Товарна форма суспільного виробництва та ринкова система Тема 5. Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і гроші. Тема 6. Капітал: процес виробництва і накопичення. Наймана праця та заробітна плата. Тема 7. Витрати виробництва та прибуток. Тема 8. Ринок, його суть та функції. Моделі ринків. Конкуренція та ціноутворення. Тема 9. Домогосподарство в системі економічних відносин. Тема 10. Підприємство як товаровиробник. Валовий дохід та прибуток. Тема 11. Галузеві особливості виробництва та функціонування капіталу. Форми прибутку, процент і рента. Змістовий модуль III. Відтворення суспільного виробництва та економічне зростання Тема 12. Суспільне відтворення. Суспільний продукт та його основні форми. Тема 13. Економічне зростання. Зайнятість, відтворення робочої сили, їх державне регулювання. Тема 14. Господарський механізм у системі суспільного відтворення. Економічні функції держави.

		Тема 15. Сучасні економічні системи. Особливості розвитку перехідних економік. Тема 16. Суть та структура системи світового господарства. Форми міжнародних економічних відносин. Тема 17. Економічні аспекти глобальних проблем та їх вплив на економічний розвиток України
11	Компетентності, знання, вміння, розуміння, якими оволодіє здобувач вищої освіти в процесі навчання	Загальні компетентності: ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Спеціальні (фахові) компетентності: СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки
12	Результати навчання здобувача вищої освіти	Програмні результати навчання: РН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем
13	Система оцінювання відповідно до кожного завдання для складання екзамену	Система оцінювання успішності здобувачів вищої освіти з дисципліни передбачає поточний та семестровий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення різних видів навчальних занять і має на меті перевірку рівня знань здобувачів вищої освіти з відповідної дисципліни. Проведення поточного контролю здійснюється під час навчальних занять, а оцінювання успішності здобувачів вищої освіти визначається робочою програмою навчальної дисципліни (РПНД). Види поточного контролю визначаються даною РПНД. Підсумковий контроль – контрольні заходи, що передбачають встановлення відповідності (вимірювання, оцінювання) здобутих особою результатів навчання вимогам освітньої програми у частині відповідного освітнього компонента. Підсумковий контроль з даної дисципліни проводиться у формі комбінованого екзамену. Провідний лектор допускає здобувача вищої освіти до складання екзамену з дисципліни, якщо він виконав усі види робіт, які передбачені РПНД в даному семестрі, та отримав кількість балів, не менше ніж встановлений мінімум. Оцінка Од з дисципліни, за якою передбачено складання комбінованого екзамену, визначається за формулою: $\text{Од} = 0,6 \cdot \text{Осем} + 0,4 \cdot \text{Оекз},$ де: Осем – сумарна кількість балів, отриманих здобувачем вищої освіти протягом семестру (від 1 до 100 балів), що визначається за формулою: $\text{Осем} = \sum \text{Оі};$ Оекз – кількість балів, отриманих здобувачем вищої освіти

		на екзамені (від 1 до 100 балів). Оцінювання навчальних досягнень здобувачів з дисципліни здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E, FX, F)
14	Якість освітнього процесу	Політика академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти у ХНУРЕ передбачає систему заходів щодо дотримання вимог до виконання письмових робіт із наголошенням на принципах самостійності, коректного використання інформації з інших джерел та уникання плагіату, а також правил опису джерел та оформлення цитувань. Під час викладання дисципліни використовуються кращі практики на основі інтеграції сучасних наукових досягнень і знань. Перегляд та оновлення змістовного контенту навчальної дисципліни відбувається за ініціативою лектора з урахуванням наукових інтересів здобувачів вищої освіти, результатів опитування всіх учасників освітнього процесу; обговорюється на засіданнях кафедри та схвалюється гарантом освітньо-професійної програми
15	Методичне забезпечення	1. Кухар О. В. Історія економіки та економічної думки : підруч. К. : «Центр учбової літератури», 2023. 328с. 2. Ущаповський Ю. В. У 96 Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. / Ю. В. Ущаповський. Житомир : Житомирська політехніка, 2020. 144 с. 3. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Історія економіки та економічної думки» для студентів спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини за освітньо-професійною програмою «Економічна аналітика» [Електронний документ] / Упоряд. О.В.Пересада. Харків: ХНУРЕ, 2025. 22 с. 4. Методичні вказівки до проведення семінарських занять з дисципліни «Історія економіки та економічної думки» для студентів спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини за освітньо-професійною програмою «Економічна аналітика» [Електронний документ] / Упоряд. О.В.Пересада. Харків, ХНУРЕ, 2025. 12 с. 5. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Історія економіки та економічної думки» для студентів спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини за освітньо-професійною програмою «Економічна аналітика» [Електронний документ] / Упоряд. О.В.Пересада. Харків, ХНУРЕ, 2025. 12 с.
16	Розробник силабусу	Старший викладач кафедри ЕК, Пересада Олена Василівна, e-mail: olena.peresada@nure.ua